

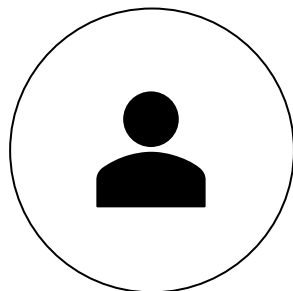
MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Chování spotřebitele a formování poptávky

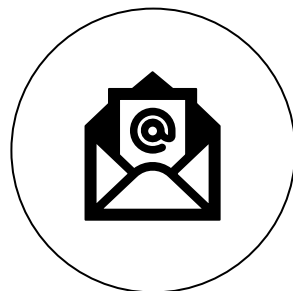
KONTAKT

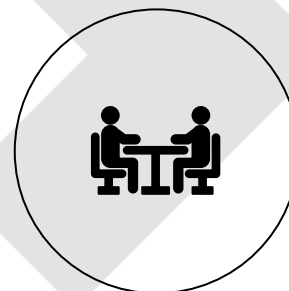
ING. MICHAELA PERUNOVÁ

ÚSTAV LIDSKÝCH ZDROJŮ

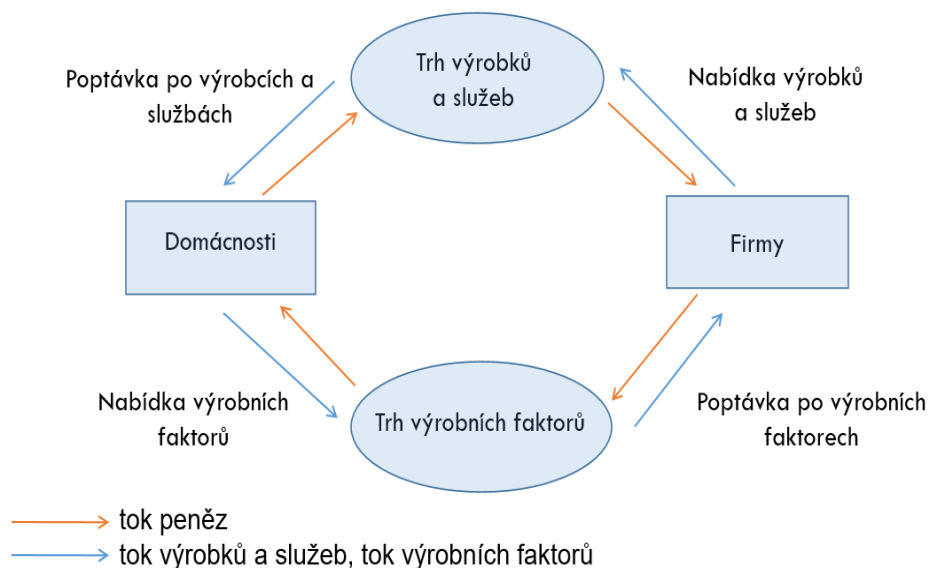
5341@MAIL.MVSO.CZ
MICHAELA.PERUNOVA@MVSO.CZ

KONZULTAČNÉ HODINY: UTERÝ
- DLE EMAILOVÉ DOMLUVY

Spotřebitel a jeho volba

- Zkoumání poptávkové strany trhu na trzích finální produkce.
- Spotřebitel přichází na trh s cílem uspokojit své potřeby prostřednictvím nákupu statků a služeb.

Spotřebitel a jeho volba

Racionální spotřebitel při rozhodování o nákupu statku zvažuje dvě základní skutečnosti:

1. _____ plynoucí ze spotřeby statku či služby,
2. _____ na pořízení statku či služby.

_____ je efekt plynoucí ze spotřeby statku či služby, který ukazuje směr spotřebitelských preferencí (různé potřeby, intenzita, hierarchie potřeb).

_____ (náklady na nákup jednotlivých statků) jsou dány jejich tržními cenami.

Užitečnost a její měření

A. _____ měřitelnosti užitku

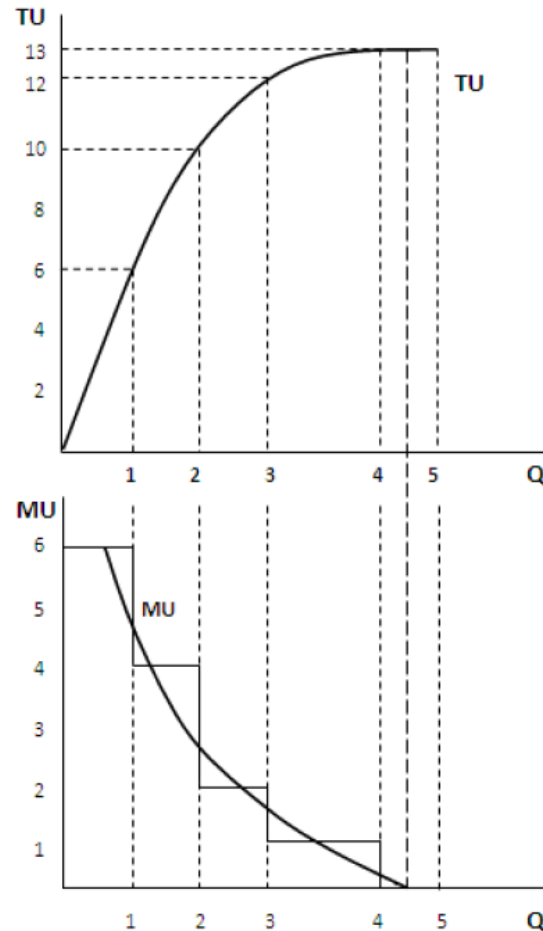
B. _____ neměřitelnosti užitku

A. Kardinalistická verze měřitelnosti užitku

A. Kardinalistická verze měřitelnosti užitku

- _____ je dán celkovým uspokojením potřeb, takže s rostoucím množstvím spotřebovaných statků užitečnost roste. Po dosažení bodu nasycení může klesat.
- _____ jako každá jiná přírůstková veličina představuje změnu (zpravidla zvýšení) celkového užitku přidáním jednotky spotřebovávaného statku.
- Důležitou vlastností mezního užitku je _____, který říká, že s růstem objemu spotřebovávaného zboží jeho mezní užitek klesá. Znamená to, že celkový užitek narůstá pomalejším tempem.

A. Kardinalistická verze měřitelnosti užitku

A. Kardinalistická verze měřitelnosti užitku

- Kardinalistická verze měřitelnosti užitku definuje **rovnováhu spotřebitele jako rovnost _____ a _____**.
- Je-li velikost mezního užitku stejný jako je výše ceny, spotřebitel nakupuje optimální množství zboží.

$$\underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

Kardinalistická verze – vztah TU, MU

Funkce celkového užitku ze spotřeby statku X je ve tvaru:

$$\text{TU} = 10X - X^2.$$

- A. Stanovte rovnici MU.
- B. Při jaké úrovni spotřeby začne TU klesat?
- C. Cena X je 6 Kč. Při jaké spotřebě zboží X bude domácnost maximalizovat užitek?

B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

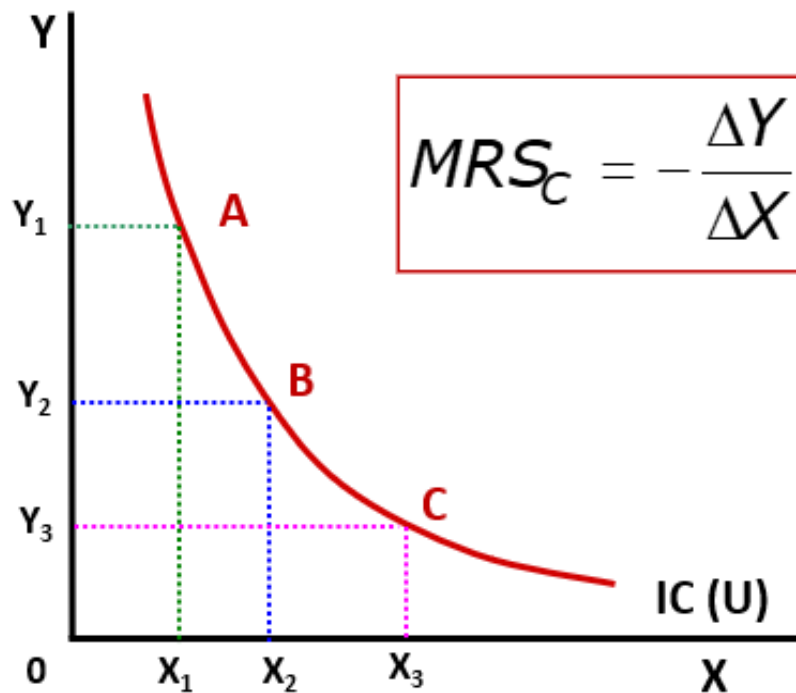
- Spotřebitel není schopen přesně stanovit, jak velký užitek mu spotřeba statku přináší.
- Dokáže však určit, která kombinace je pro něj užitečnější, tudíž posuzuje **užitek plynoucí z _____**.

B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

- _____ představuje možnou kombinaci statků X a Y se stejnou velikostí celkového užitku.
- Je to _____, jejíž sklon je dán _____ statků a nazývá se mezní míra substituce ve spotřebě (MRSc).
- _____ vyjadřuje poměr, v němž je možno vzájemně nahrazovat statek X a statek Y, aniž se spotřebiteli mění jeho užitek.

$$\frac{_x}{_y} = MRSc$$

B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

$$MRS_C = -\frac{\Delta Y}{\Delta X} = \frac{MU_X}{MU_Y}$$

Indiferenční soubor

	X	Y
A	X_1	Y_1
B	X_2	Y_2
C	X_3	Y_3

B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

Indiferenční křivka (IC) - rozhodněte, co platí:

- a. Vyšší jsou preferovány před nižšími/nižší jsou preferovány před vyššími.
- b. Mohou se se protínat/nemohou se protínat.
- c. Mají negativní sklon/mají pozitivní sklon.
- d. Jsou konvexní vůči počátku/jsou konkávní vůči počátku.

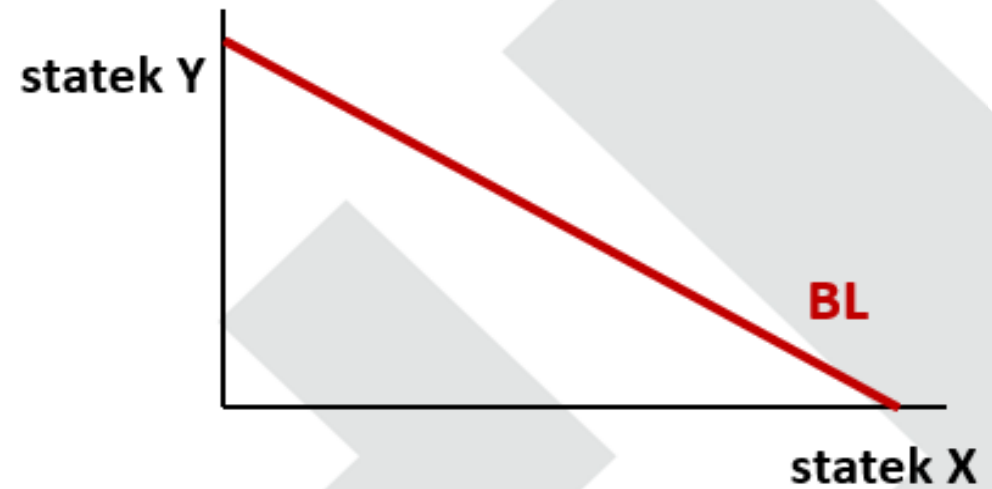
B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

- Pro nalezení rovnováhy (optima) spotřebitele je nutné znát jeho _____, kterým je _____. Konkrétně jde o částku, kterou chce na statky X a Y vynaložit, jakož i ceny jednotlivých statků.
- Pak je možné sestavit tzv. _____, která zobrazuje maximálně dostupné kombinace rozdělení důchodu spotřebitele na nákup dvou statků X a Y.
- Linie příjmů je přímka (úsečka), jejíž sklon je dán poměrem cen statků X a Y neboli _____.

$$\frac{\text{---}x}{\text{---}y} = \text{_____}$$

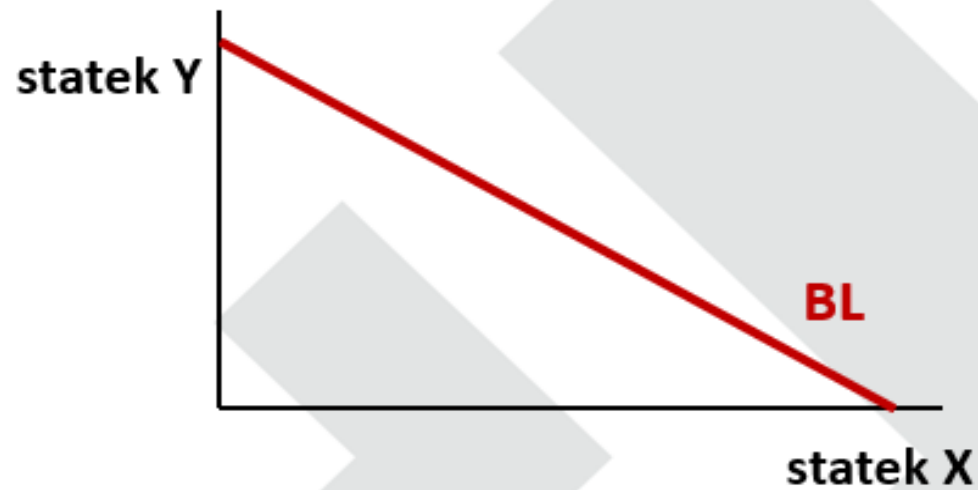
B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

$$MRS_E = \frac{P_X}{P_Y}$$

B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

$$MRS_E = \frac{P_X}{P_Y}$$

$$I = P_X \cdot X + P_Y \cdot Y$$

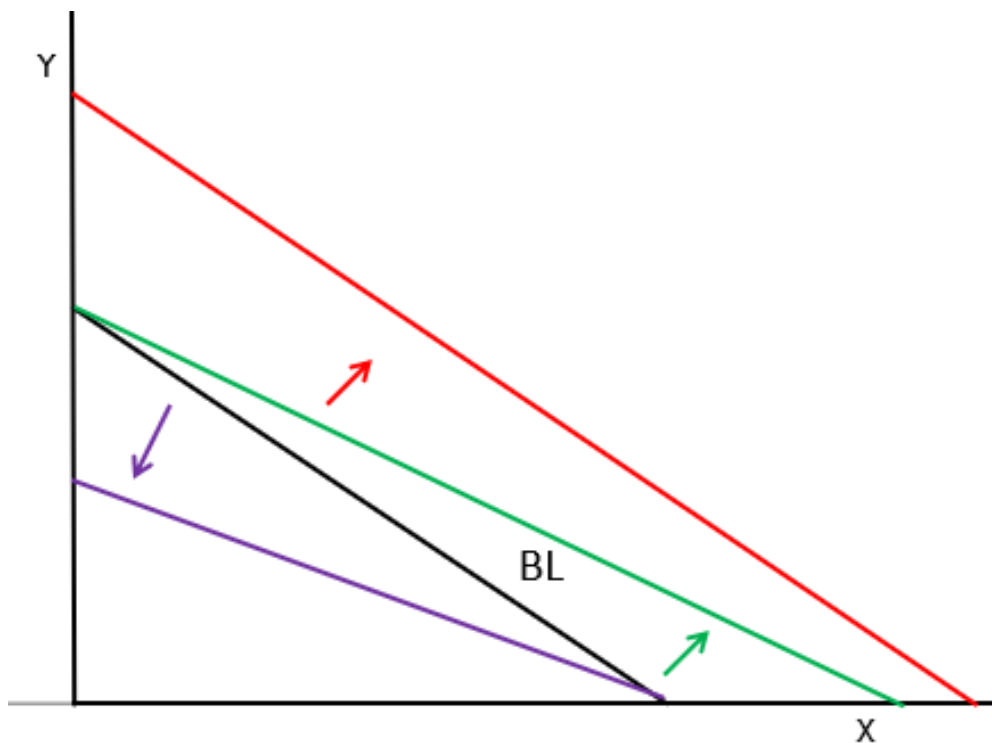
B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

Linie rozpočtu (budget line - BL) - rozhodněte, co platí:

- a. Kombinace pod BL jsou pro spotřebitele dostupné/nedostupné.
- b. Kombinace na BL jsou pro spotřebitele dostupné/nedostupné.
- c. Kombinace nad BL jsou pro spotřebitele dostupné/nedostupné.

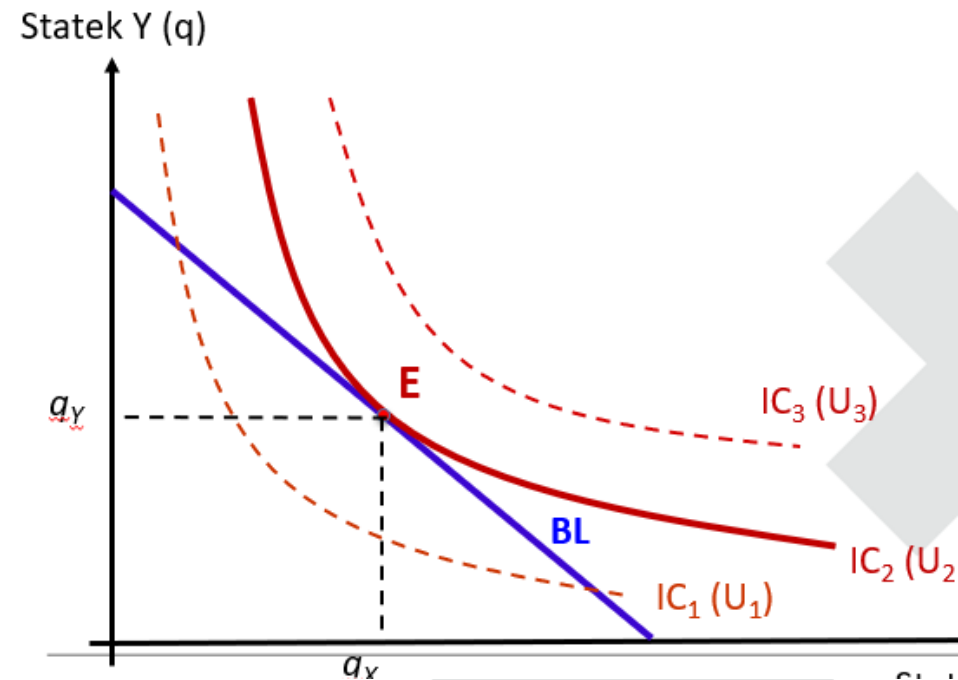
B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

Linie rozpočtu (budget line - BL) - vliv změn důchodu a ceny zboží:

B. Ordinalistická verze neměřitelnosti užitku

- spotřebitele** označujeme takovou situací, ve které spotřebitel maximalizuje svůj užitek při daném důchodu a cenách statků.
- Spotřebitel tudíž nachází takovou **_____ statků, která při daném důchodu a cenách uspokojuje jeho potřeby co _____.**
- ___ c= ___ e**

Axiomy racionality – předpoklady racionálního chování spotřebitele

Axiomy racionality – předpoklady racionálního chování spotřebitele

_____ – větší množství statků je vždy preferováno před množstvím menším, jedná-li se o „dobré“ statky.

_____ – pokud je koš statků A lepší než B a zároveň B lepší než C, platí, že A je lepší než C.

_____ – spotřebitel preferuje průměrnou spotřebu před extrémny – např. spotřeba jídla a pití.

_____ – spotřebitel se snaží o co nejvíce preferovaný statek.

_____ – existuje množina statků oddělující preferované statky od nepreferovaných.

_____ – každé dva koše statků mohou být srovnávány z hlediska preference spotřebitele.

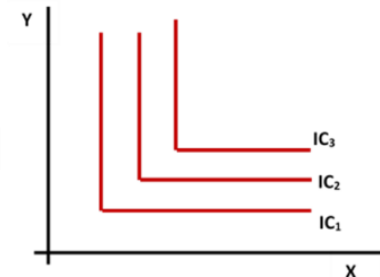
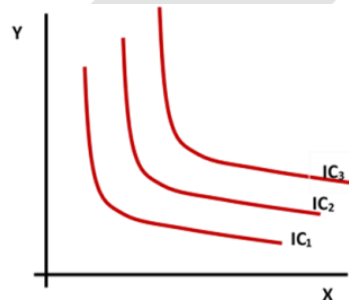
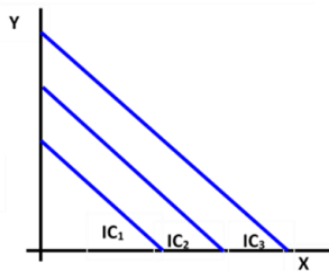
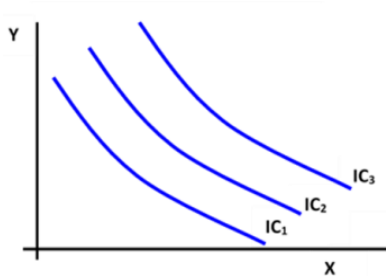
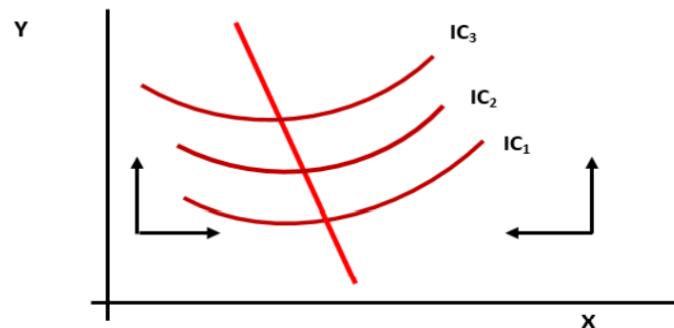
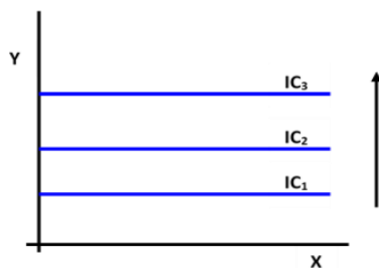
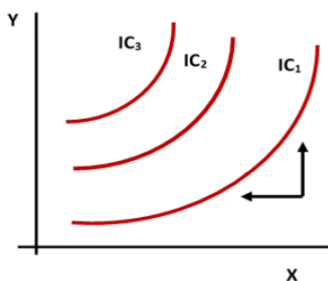
Axiomy racionality – předpoklady racionálního chování spotřebitele

Axiomy nemusí platit vždy a všude a přesto může být dané

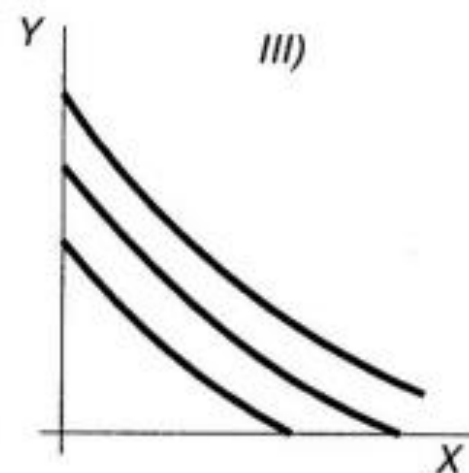
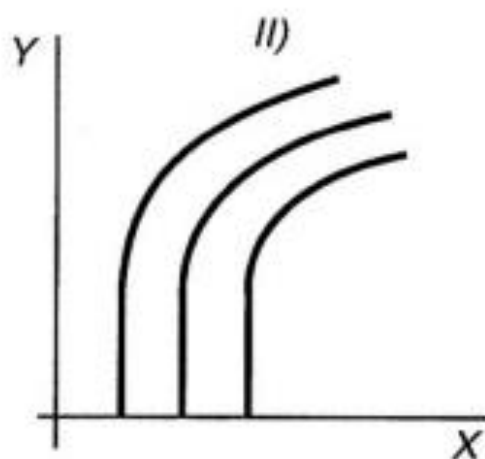
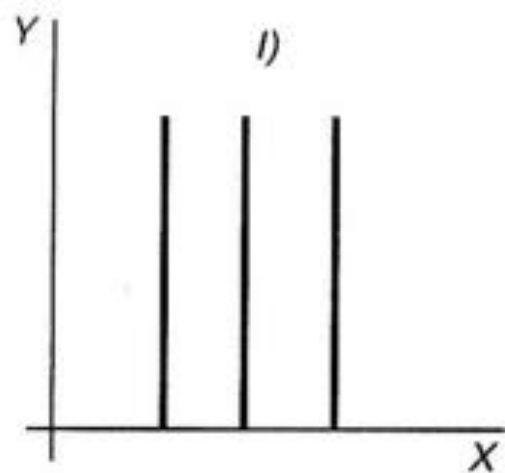
jednání racionální:

- nežádoucí a lhostejné statky (neplatí axiom _____)
- specializace ve spotřebě (neplatí axiom _____)
- nasycené preference (neplatí axiom _____)

Určete charakter statku X a Y v uvedených indifferenčních mapách

Určete charakter statku X a Y v uvedených třech indifferenčních mapách

- a. „Vejce mám rád jen na toastech a to právě jedno vejce na toastu. Bez vejce mi toast nechutná.“
- b. „Mám ráda džusy, ale je mi lhostejné, zda piji jablečný nebo pomerančový džus“.
- c. „Mám rád máslo, ale nezajímá mě Rama.“
- d. Studentka vynakládá celý svůj příjem na časopisy a potraviny. Její potřeby jsou uspokojeny při nákupu 4 časopisů měsíčně. Další časopisy jí nepřinášejí zvýšení užitku. Nakreslete indifferenční křivku této spotřebitelky, časopisy jsou na ose x.

Pavel má rád pivo, ale je mu jedno zda pije Prazdroj nebo Gambrinus. Nevypije přitom víc než 25 litrů piva týdně, ani kdyby měl pivo zdarma. Na základě těchto údajů:

- a. Nakreslete indiferenční křivky s Prazdrojem a Gambrinem na osách.
- b. Jak v případě (a) určíte optimální kombinaci Prazdroje a Gambrinu?
- c. Nakreslete indiferenční křivky s pivem na ose x a ostatními statky (Y) na ose y.
- d. Nakreslete křivku celkového užitku piva.
- e. Nakreslete křivku mezního užitku piva.

- Axióm _____ stanoví, že spotřebitel je vždy schopen porovnat dva spotřební koše.
- Axióm _____ znamená, že spotřebitel preferuje průměrnou spotřebu před extrém.
- Axióm _____ znamená, že spotřebitel se snaží o co nejvíce preferovaný statek.
- Konvexní tvar indiferenční křivky vyjadřuje skutečnost, že MRS_c _____.
- Jak souvisí vlastnosti indiferenčních křivek s axiomy racionálního chování spotřebitele?
 - Každý bod leží na nějaké IC (axióm _____)
 - IC jsou klesající (axióm _____)
 - IC se nemohou protínat (axióm _____)

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

ĎAKUJEM ZA SPOLUPRÁČU